

מ"ת 57853/04/18 - מדינת ישראל נגד מוחמד ריפי, אסמעאיל אבו גאנם, מ, נ, אחמד סעדה

בית המשפט המחוזי בירושלים
לפני כב' השופט משה בר-עם

מ"ת 57853-04-18 מדינת ישראל נ' ריפי(עציר) ואח'

המבקשת	מדינת ישראל
נגד	
המשיבים	1. מוחמד ריפי (עציר) 2. אסמעאיל אבו גאנם (עציר) 3. מ נ (עציר) 4. אחמד סעדה (עציר)

החלטה

(בעניינים של משיבים 1, 2 ו-4)

מונחת לפניי בקשה להורות על מעצרו של המשיבים עד לתום ההליכים בעניינים.

כנגד המשיבים הוגש כתב-אישום המייחס להם עבירות של סחיטה באיומים, נשיאה והובלת נשק, היזק בזדון וחבלה במזיד. על-פי הנטען, במועד שאינו ידוע במדויק למבקשת הכיר משיב 2 בין אחד בשם יוסף ברוך לבין המתלונן. על-פי הנטען מסר ברוך למתלונן סך של 100,000 ₪. משהסכום לא הוחזר, קשרו המשיבים 1 ו-2 קשר יחד עם אחרים והחליטו לגרום למתלונן להחזיר את הכסף באמצעות איומים ומשהמתלונן לא עשה כן, החליטו המשיבים והאחרים לפוצץ מטען חבלה במקום מגוריו, זאת על-מנת להפחידו ולהניעו לשלם את סכום הכסף שקיבל. במועד שאינו ידוע במדויק השיג המשיב 2 מטען חבלה המורכב מצינור מתכת באורך של כ-17 ס"מ, אשר בתוכו חומר נפץ וכן ברגים של מתכת ואשר אליו היה מחובר מנגנון הפעלה המורכב ממוליכים חשמליים, אשר התחברו לסוללה חשמלית (להלן - מטען החבלה). במועד אחר, גויסו המשיבים 3 ו-4 לצורך מימוש הקשר והוכנסו לסוד העניינים. משיב 1 דיבר עם משיבים 3 ו-4 וכל המשיבים קבעו להיפגש יחדיו ביום 22.3.2018 בסמוך לביתו של המשיב 2 ברמלה, שם מסר המשיב 2 למשיבים 3 ו-4 את מטען החבלה. זמן קצר לאחר מכן נסעו המשיבים 3 ו-4 עם מטען החבלה למקום מגוריו של המתלונן. בסמוך לשעה 2 לפנות בוקר הניחו המשיבים 3 ו-4 את מטען החבלה מתחת לרכב שחנה ברחוב, הפעילו את מטען החבלה באמצעות מנגנון ההפעלה ונמלטו מהמקום. בעקבות הפיצוץ נגרמו נזקים לרכוש, לרכב ולרכבים אחרים. בנסיבות אלה, נטען כי המשיבים פעלו בצוותא חדא, איימו על המתלונן כדי להניעו לעשות מעשה, נשאו והובילו נשק בלא רשות וגרמו לנזק לרכוש. משכך, יוחס למשיבים עבירות של סחיטה באיומים, נשיאה והובלת נשק, היזק בזדון וחבלה במזיד.

נטען כי העבירות המיוחסות למשיבים מקימות כנגדם עילת מעצר ובעניין עבירות הנשק קמה כנגדם חזקת מסוכנות. כמו כן, כי למשיבים 1, 2 ו-3 עבר פלילי, חלקו בעבירות ממין העניין.

במהלך הדיון הוצג לפניי חומר הראיות, המבסס לכאורה את אשמתם של המשיבים לביצוע העבירות המיוחסות להם. בעניינו של המשיב 3, בשים לב להיותו קטין בעת ביצוע העבירה, הסכים בא כוחו לקיומן של ראיות לכאורה, אף שטען כי עוצמתן אינה מצדיקה את המשך מעצרו. לפיכך, ביקש כי בית-המשפט יורה על הגשת תסקיר בעניינו לבחינת חלופה. משכך, הדיון בעניינו של המשיב 3 בשאלת הראיות, הסתיים ונקבע למועד אחר לאחר הגשת תסקיר מעצר. בא כוחו של המשיב 1 טען כי חומר הראיות בעניינו של המשיב 1 מבוסס על האזנות סתר ואיכונים בלבד שמייחסים לו הגעה לאזור. עם זאת, טען כי הראיה המשמעותית העומדת כנגדו מהאזנת סתר לפני האירוע והלין על כך שלא ניתן לעשות שימוש בהאזנת סתר בהעדר צו משזה לא הוצג לבית-המשפט. בהקשר זה טען ב"כ המבקשת כי ישנו צו שהתיר את ביצוע האזנת הסתר ואשר בעניינו נטען לחיסיון. עוד הוסיף, כי ניתן להרחיב את תחולתו של הצו גם על התיק שלפנינו וכי הצו יוצג במעמד צד אחד לפני בית-המשפט. בדיון נוסף שהתקיים במעמד המבקשת בלבד ביום 27.5.2018 נמסר לעיוני העתק מהצו שהוצא בתיק אחר, אשר מכוחו בוצעה האזנת סתר המבססת לכאורה את אשמת המשיב 1 בתיק שלפנינו. משנטען כי בכוונת המבקשת לפעול לחיסיון של הצו נמסר הצו לידי בא כוחה, זאת לאחר עיון כאמור. בנסיבות אלה, נקבע המשך הדיון בעניינם של המשיבים 1, 2 ו-4 למתן החלטה בעניין הראיות.

הלכה פסוקה היא, כי בדיון בבקשה למעצרו של נאשם עד לתום ההליכים, אין בית-המשפט נדרש ל"כירורגיה עדינה" של חומר הראיות המצוי בתיק וכל שהוא צריך לבצע באותו שלב הוא "פרוגנוזה ראשונית - לכאורית" של סיכויי ההרשעה בתיק בהתבסס על חומר הראיות הקיים (בש"פ 696/04 **יוסף סביח נ' מדינת ישראל** (11.02.2004)). אמת, מקום שבו קיימות בחומר הראיות פרוכות מהותיות וגלויות לעין, או שמתברר כי הראיות אינן משתלבות, לכאורה, לכדי מארג שלם שיש בו כדי להציב תמונה מרשיעה, על בית-המשפט להסיק את המסקנות המתבקשות מכך. עם זאת, אין בית-המשפט נזקק באופן פרטני ומדוקדק למשקלן של הראיות ומהימנותן. לפיכך, די בקביעה, כי בחומר החקירה שבידי התביעה מצוי פוטנציאל ראייתי, אשר בסיום המשפט - לאחר עיבודן של הראיות, בחינתן בחקירות וקביעת אמינותן ומשקלן - יהיה בכוחו להוכיח את אשמת הנאשם כנדרש במשפט הפלילי (בש"פ 1526/05 **ארטיום אינטייב נ' מדינת ישראל** (14.03.2005)).

לשון אחר, על בית-המשפט לבחון קיומן של ראיות לכאורה להוכחת האשמה. לאמור: ראיות, אשר לגביהן קיים סיכוי סביר שעיובודן במהלך המשפט יבסס את אשמת הנאשם מעבר לכל ספק סביר. על כן, בשלב זה, אין בית-המשפט בוחן האם הראיות מוכיחות את אשמת הנאשם מעבר לכל ספק סביר, אלא רק את הכוח ההוכחתי הפוטנציאלי האצור בחומר החקירה (בש"פ 8087/95 **זאדה נ' מדינת ישראל**, פ"ד נ(2) 133. לפיכך, בשלב זה של הדיון, אין צורך להראות כי הראיות הן בעלות עוצמה כזו, שיש בה כדי להביא מעבר לכל ספק סביר להרשעת הנאשם, שכן כל שנדרש בשלב זה הוא לעוצמת ראיות במידה מספקת המצדיקה את מעצרו עד לתום ההליכים (בש"פ 1572/05 **זוארץ נ' מדינת ישראל** (10.04.2005); בש"פ 4811/97 **משה נ' מדינת ישראל**, פ"ד נא(3) 817).

לאחר שבחנתי את מכלול חומר החקירה, שוכנעתי כי יש בו די כדי לבסס קיומן של ראיות לכאורה, בעוצמה הדרושה, לביצוע העבירות המיוחסות למשיבים 1, 2 ו-4. ראשית, ראוי להקדים ולציין שאין בעצם העובדה כי המבקשת לא הציגה ראייה ישירה כלשהי הקושרת את המשיבים לאישומים הרלוונטיים וכי התיק מורכב ממכלול של ראיות נסיבתיות כדי לשנות את אופן הדיון הרגיל במחלוקות מסוג זה. בפסיקתו של בית המשפט נקבע לא אחת שניתן לעצור נאשם עד תום ההליכים, גם כאשר כל הראיות נגדו הן ראיות נסיבתיות, ובלבד שמדובר בראיות בעלות עוצמה על פניהן, שמשתלבות זו בזו ויוצרות על פני הדברים מסכת ראייתית רצופה של עובדות שיכולות לבסס הרשעה. לצד זה, נקבע כי

בשים לב לכך שמדובר בראיות נסיבתיות לכאורה שטרם עברו בכור ההיתוך של ההליך הפלילי העיקרי, הרי שיש לבחון האם הראיות הנסיבתיות לכאורה הינן בעלות עוצמה כזו המובילה למסקנה לכאורית ברורה בדבר סיכוי סביר להרשעה או שמא קיים הסבר חלופי הגיוני שעשוי להתקבל בסופו של ההליך הפלילי (ראו למשל: בש"פ 8311/13 **אברמוב נ' מדינת ישראל** (19.12.2013) בפסקה 21; בש"פ 5588/12 **ניאמצ'יק נ' מדינת ישראל** (24.9.2012) בפסקה 7). מטבע הדברים עשוי בית המשפט להגיע לעיתים למסקנת ביניים, לפיה אמנם קיימות ראיות נסיבתיות בעלות משקל ראיתי נגד הנאשם אשר קושרות את הנאשם לאירוע נשוא כתב האישום ומצטברות לכאורה לכדי תמונה מרשיעה, אולם קיים סימן שאלה בדבר עוצמתן המצטברת של הראיות הנסיבתיות או קיימים בהן חוסר או חולשה ראיתיים אשר ראויים לביורר בהליך העיקרי. במקרים כאלו, על בית-המשפט לשקול היטב האם יש הצדקה להורות על מעצרו של הנאשם עד תום ההליכים או שניתן להסתפק בשחרורו לחלופת מעצר (בש"פ 3484/14 **מדינת ישראל נ' אלון חיימוב** (22.5.2014)).

בעניינו, שוכנעתי כי מכלול הראיות הנסיבתיות יוצרות מערכת שלמה של עובדות בעוצמה הדרושה לביסוס הרשעת המשיבים 2 ו-4 במיוחס להם ובעניינו של המשיב 1 בעוצמה מופחתת אך מספקת לביסוס הרשעתו. סבורי שניתן לקבוע כי בשלב זה קיימות מספר ראיות נסיבתיות בעלות עוצמה בלתי מבוטלת כנגד המשיבים 2 ו-4 הקושרות אותם למיוחס להם וכי התהיות וסימני השאלה שהועלו בדיון בנוגע לראיות הקיימות אינם מצטברים בשלב זה - בטרם עברו הראיות את כור ההיתוך של ההליך הפלילי - לכדי חולשה מובהקת של מכלול הראיות הנסיבתיות.

אכן, בעניינם של המשיבים 2 ו-4 נמצאו די ראיות ובכלל זה DNA שנמצא על מוליכי המטען, כעולה מחוות-דעת המז"פ (סומן 1) ולאור חלקי המטען שנתפסו בזירה ושרשרת הראיות (סומנו 2 ו-3) עד לבחינתן בחוות-הדעת. זאת ועוד, בעניינו של המשיב 4 קיים שחזור נסיעתו עד קרוב למקום זירת האירוע, כעולה מדו"ח צפייה (סומן 4) של נתיב נסיעתו (יחד עם המשיב 3). נוסף לכל זה, ממחקר תקשורת ואיכונים של הטלפונים הניידים של המשיב 4 (סומן 6), עולה נתיב נסיעתו והתקדמותו של המשיב 4 בסמוך למועד אירוע הפיצוץ לכיוון זירת האירוע. כמו כן, מחומר החקירה ישנם ניסיונות חיוג (סומן 7). בעניינו של המשיב 2 עולה מגרסת המתלון (סומן 9) כי הוא חושש מפגיעה בו ומעריך כי פיצוץ הרכב נועד אליו. המתלון הוסיף לגבי איומים באשר לחוב. בגרסתו קושר את המשיב 2 לסיפור החוב. מהאזנות סתר שנעשו עולה מעורבותו של המשיב 2 לחוב (סומן 11), זאת כעולה מגרסת המתלון באותן האזנות. כמו כן, ישנם איכונים (סומנו 12 ו-13).

בעניינו של המשיב 1 קיימות בעיקר האזנות סתר, כך למשך בשיחה 152 שוחחו המשיבים 1 ו-2 בקשר לחוב וכך בשיחה 216 מוסר המשיב 1 למשיב 2 כי יש לבדוק את "העמוד" ועל כל אלה יש לציין את המפגש של המשיבים כולם ברמלה בשעות מאוחרות של הלילה בסמוך למועד פיצוץ המטען.

אם כן, לאחר עיון בחומרי החקירה, תמלילי שיחות האזנות הסתר, הודעות המשיבים, על-רקע בחינה כוללת של חומר הראיות, הנני סבור כי בשלב זה של הדיון, ניתן לראות בראיות הנסיבתיות, בהעדר "כרסום" לכאורי, ממשי, במשקלן, העולה על-פני הדברים, כמבססות קיומן של ראיות לכאורה לאשמתם של המשיבים בעבירות שיוחסו להם; ואף אם ישנה חולשה מסוימת בעוצמת הראיות בעניינו של המשיב 1, בשים לב ללשון המשתמעת מתמלילי השיחות (ראו והשוו: בש"פ 6030/07 **מדינת ישראל נ' שלום אלמליח** (10.7.2007)), דומה כי יש די בחומר החקירה כדי

לבסס את ההצדקה למעצרו. כך בעניינו, וכך בעיקר בענינים של המשיבים 2 ו-4 שנמצא על מוליכי המטען חומר DNA שלהם, המהווה ראיה בעלת משקל וכעולה מזיהוי המשיב 4 בסמוך לזירת האירוע.

ודוק, לא שוכנעתי בעניינו של המשיב 1 כי ישנו כרסום של ממש בפוטנציאל הראייתי הגלום בחומר החקירה. זאת, לאחר שהוצג לפניי (במעמד המבקשת בלבד) הצו שהוצא בתיק אחר ומכוחו בוצעה האזנת סתר ותומללו השיחות המבססות לכאורה את אשמתו בתיק שלפניי. יוטעם, כי אינני נדרש בשלב זה לאפשרות הרחבת הצו לתיק שלפניי, ועניין זה יתברר בהמשך הדיון בתיק העיקרי, שכן "...ככלל, מקום בו ראיה לכאורה איננה בלתי קבילה בעליל, יש לברר את קבילותה בהליך העיקרי ובינתיים ניתן לראותה כראיה לכאורית לצורך המעצר עד תום ההליכים" (בש"פ 4667/12 **מקסים אזולאי נ' מדינת ישראל** (28.6.2012)). במסגרת ההליך שלפניי ועל יסוד הצו הנחזה להיות כדיון, די בכך כדי להכשיר את האזנות הסתר.

משכך, בשלב הלכאורי, אין די בטענה כללית על עוצמה חלשה ביותר של הראיות, אלא יש להראות כי הכרסום הנטען גלוי על-פניו. ודוק, אין לבחון את הראיות באופן פרטני, אלא אם מדובר בפרכות מהותיות וגלויות לעין, שכן אחרת יתייתר קיומו של ההליך העיקרי (ראו: בש"פ 3562/11 **איאד יתים נ' מדינת ישראל** (19.05.2011)). לפיכך, בית-המשפט איננו נדרש בשלב מקדמי זה לעמוד על משקלן של ההודעות או לקבוע ממצאים בשאלת משקלן של הראיות הנסיבותיות, ודי כי שוכנע שישנו פוטנציאל ראייתי להרשעת הנאשם בתום ההליך המשפטי (בש"פ 2607/10 **פיניאן נ' מדינת ישראל** (18.04.2010)). כאמור, כעולה מחומר החקירה, שוכנעתי בדבר קיומן של ראיות לכאורה בעוצמה מספקת גם בעניינו של המשיב 1, כעולה משיחות האזנות הסתר, מקום המפגש המשותף עם יתר המשיבים בשעות מאוחרות של הלילה בסמוך למועד פיצוץ המטען, והאיכונים הטלפוניים שנערכו בעניינו. על כל אלה יש להוסיף את התנהלותו בחקירתו מיום 24.4.2018, מקום בו בחר לשמור על זכות השתיקה, נתון המהווה אף הוא ראיה נסיבתית המחזקת את עמדת המבקשת לצורך שלב המעצר (ראו והשוו: בש"פ 567/16 **מאור ישראל מלול נ' מדינת ישראל** (1.3.2016)).

כללו של דבר, בחינת מכלול הראיות בתיק, אכן מלמדת כי קיימת תשתית ראייתית לכאורית בעוצמה מספקת, להוכחת העבירות המיוחסות למשיבים כולם ודי בכך, כדי לעמוד במבחן "ראיות לכאורה", הדרוש בעניינו. מכאן, לעניין עילת המעצר ואפשרות בחינת חלופה.

לצורך הדיון ואף אם נניח לטובת המשיבים 2 ו-4 כי קיים כרסום מסוים בראיות, זאת נוכח קיומן של ראיות נסיבותיות בעוצמה לא גבוהה לביסוס אשמתם וכעולה מטענותיהם בדיון, אין בכך כדי לסייע. הלכה פסוקה היא, כי קיימת מקבילית כוחות בין עוצמת הראיות לבין עוצמת עילת המעצר לנכונותו של בית-המשפט לשחרר נאשם לחלופת מעצר. ודוק, "...להבחנה בין עוצמת עילת המסוכנות לבין עוצמת הראיות יש נפקות לתוצאה הסופית. כך, יכול ובית המשפט יגיע למסקנה כי קיימת חולשה בעוצמת הראיות, אך למרות זאת יורה על מעצרו של הנאשם עד לתום ההליכים, נוכח מידת מסוכנותו של העורר כפי שמשקפת מהמעשה והעושה" (השוו התוצאה אליה הגיע השופט א' שהם בבש"פ 5109/15 **מיכאל ביטון נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] בפסקה 11 (30.7.2015)), שם הורה על מעצרו עד לתום ההליכים של הנאשם תוך איזון "בין עוצמתן הלא-גבוהה של הראיות" מול מידת מסוכנותו

של העורר). אמור מעתה כי על בית המשפט להתחשב ביחסי הכוחות במשולש שצלעותיו הם עוצמת עילת המעצר - עוצמת הראיות - טיבה של חלופת המעצר" (בש"פ 6772/15 **תמיר ניג'ם נ' מדינת ישראל** (26.10.2015)).

נדמה, כי אין חולק באשר לקיומה של עילת מעצר עוצמתית, נוכח טיבה של העבירה המיוחסת למשיבים שעניינה עבירות בנשק והמקימה עילת מעצר סטטוטורית (בש"פ 2602/10 **האני כחלול נ' מדינת ישראל** (14.4.2010)). אכן, עבירות בנשק, ובייחוד מי שעוסקים בסחר בנשק, מקימות עילות מעצר בשל מסוכנות, אשר ברגיל מצדיקות מעצר עד תום ההליכים ורק במקרים חריגים ניתן להשיג את מטרת המעצר על דרך של חלופה (**שם**), פסקה 14; בש"פ 6305/11 **מדינת ישראל נ' אל טיף איהאב** (7.9.2011)). לשון אחרת, נקודת המוצא בעבירות נשק היא כי קיימת מסוכנות אינהרנטית, אשר ניתן יהיה להפיגה באמצעות חלופת מעצר אך במקרים חריגים ובנסיבות יוצאות דופן (ראו: בש"פ 3265/16 **בדיר נ' מדינת ישראל**, פסקה 4 (5.5.2016); בש"פ 8702/15 **מדינת ישראל נ' אבו קטיש**, פסקה 27 (24.12.2015); בש"פ 5518/13 **עראר נ' מדינת ישראל**, פסקה 8 (12.8.2013)). כך לעניין עבירות הנשק וכך גם לעניין עבירות הסחיטה באיומים, שבעניין זה נפסק לא אחת כי אלה מלמדות על מסוכנות הנאשם ובדרך כלל אינן מתאימות לחלופת מעצר, וזאת בין היתר בשל הפוטנציאל הטבוע בהן להטלת אימה על קורבנות הסחיטה (ראו, למשל, בש"פ 4120/11 **דדוש נ' מדינת ישראל** פסקה 14 (6.6.2011); בש"פ 7589/15 **אלקאדי נ' מדינת ישראל** פסקה 11 (26.11.2015)).

מכאן, אף אם נניח לצורך הדיון חולשה מסוימת בראיות בעניינם של המשיבים 2 ו-4, לא יהיה בכך כדי לשנות מהמסקנה הסופית, לפיה אין בחולשה הנטענת כדי לבסס את נכונותו של בית-המשפט לשקול חלופת מעצר, שכן אין בחלופות מעצר האפשריות כדי להקהות את מסוכנותם של המשיבים ואת החשש כי יגרע מביטחונם של הציבור אם ישוחררו לחלופה או למעצר באיזוק אלקטרוני (ראו והשוו: בש"פ 5399/16 **מדינת ישראל נ' יותם ג'רבי** (8/7/2016); בש"פ 10037/16 **מדינת ישראל נ' חוסיין עבאס ואח'** (23/12/2016)).

העבירות המיוחסות למשיבים 2 ו-4 מעידות על מסוכנות במידה גבוהה - נוכח טיבן ונסיבות ביצוען. בנסיבות אלה, בשים לב לעברו הפלילי של המשיב 2, שהנו ממין העניין, לא שוכנעתי כי לעת הזו ניתן להשיג את מטרת המעצר על דרך של חלופה ולמצער, על דרך של מעצר בפיקוח אלקטרוני.

סוף דבר, הנני מורה על מעצרו של המשיב 2 ו-4 עד לתום ההליכים בעניינם, כמבוקש.

עם זאת, בעניינו של המשיב 1 הנני סבור, אם כי לא בלי לבטים, כי חרף קיומה של עילת מעצר עוצמתית, יש מקום לשקול אפשרות של מעצר בתנאי איזוק אלקטרוני, או חלופה ראויה, זאת נוכח החולשה בעוצמת הראיות במידה המצדיקה זאת. משכך, בטרם מתן החלטה סופית בעניינו הנני מורה לשירות המבחן לערוך תסקיר מעצר, אשר יבחן את מצבו האישי ויבוא בהמלצה ככל שימצא לנכון לעשות כן.

המשך הדיון בעניינו של המשיב 1 ייקבע למועד בו נקבע דיון בעניינו של המשיב 3, ליום 13.6.18 בשעה 8.30.

העתק מהחלטתי יועבר לשירות המבחן.

המשיב יובא לדיון באמצעות שב"ס; לדיון יוזמן מתורגמן בית-המשפט לשפה הערבית.

ניתנה היום, כ"ג סיוון תשע"ח, 06 יוני 2018, בהעדר הצדדים.